

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGA

ELSŐ SZEKCIÓ

TAKÓ ÉS VISZTNÉ ZÁMBÓ kontra MAGYARORSZÁG ÜGY

(82939/17. és 27166/19. számú kérelmek)

ÍTÉLET

STRASBOURG

2023. október 12.

Ezen ítélet végleges, de szerkesztői változtatás alá eshet.

Nem hivatalos magyar fordítás!

Európa Tanács

Nem hivatalos magyar fordítás!

A Takó és Visztné Zámbo kontra Magyarország ügyben,

Az Emberi Jogok Európai Bírósága (Első Szekció) tanácsként tartott ülésén, mely tagjai voltak:

Gilberto Felici, *Elnök*,
Paczolay Péter,
Raffaele Sabato, *bírák*,

és Liv Tiggerstedt, *Helyettes Hivatalvezető*,

Tekintettel a következőkre:

a bírósághoz benyújtott kérelmek (82939/17. és 27166/19. számú kérelmek)

Magyarország ellen az Emberi Jogok Európai Egyezménye („az Egyezmény”) 34. cikke alapján, az első kérelmet 2017. december 4-én nyújtotta be Takó Ildikó („az első kérelmező”), pápai születésű magyar állampolgár, akit Kadlót E. asszony, budapesti ügyvéd képvisel, a második kérelmet 2019. május 15-én nyújtotta be Visztné Zámbo Mária („a második kérelmező”), nagygyimóti születésű magyar állampolgár, akit Kádár A. úr, budapesti ügyvéd képvisel;

az Egyezmény 8. cikke szerinti panaszok közlését a magyar kormányval (a továbbiakban: a kormány), amelyet Tallódi Z. úr, az Igazságügyi Minisztérium meghatalmazottja képvisel, és a kérelmek fennmaradó részének elfogadhatatlannak nyilvánítását;

a felek észrevételeit;

A 2023. szeptember 19-én zárt ülésén lefolytatott tanácskozását követően,

az azon időpontban elfogadott alábbi ítéletet hozza:

AZ ÜGY TÁRGYA

1. Az ügy tárgya a kérelmezőknek az Egyezmény 8. cikke alapján benyújtott panasza, amely arra vonatkozik, hogy a börtönben tett látogatásaik során egy üvegfal segítségével fizikailag teljesen elválasztották őket a közeli hozzátartozójuktól, amikor őt a börtönben látogatták.

2. Az első kérelmező, Takó asszony, P.S. felesége, a második kérelmező, Visztné Zámbo asszony, P.S. anyja. 2014. június 17-től P.S. előzetes letartóztatásban volt a Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézetben mint „magas biztonsági fokozati besorolású fogvatartott”.

3. A kérelmezők 2017-ig fizikai elválasztás nélkül látogathatták P.S.-t. 2017-ben a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága belső utasítást adott ki arról, hogy a látogatóknak és a fogvatartottaknak nem engedélyezik a fizikai érintkezést, és üvegfalal elválasztva kell kommunikálniuk egymással. A kérelmezők P.S.-t egy biztonsági beszélőfülkében látogathatták.

4. 2017. november 16-án a Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet parancsnoka kérte a Fővárosi Törvényszéket, hogy vizsgálja meg, szükséges-e fenntartani a kérelmezők látogatásait a magas biztonsági fokozati besoroláshoz tartozó biztonsági beszélőfülkében, amely ellehetetlenítette a fizikai érintkezést P.S. és köztük. A Fővárosi Törvényszék 2017. november 20-án kiadott véleménye szerint ez a korlátozás nem volt szükséges. Azonban a korlátozó intézkedést nem oldották fel.

5. Az első kérelmezőnek az intézkedéssel kapcsolatos panaszát az Ügyészség elutasította. A Legfőbb Ügyészséghez benyújtott felülvizsgálati kérelme sem vezetett eredményre. A Legfőbb Ügyészség 2017. november 10-i válaszában megállapította, hogy az intézkedés törvényes volt.

6. A második kérelmező hasonló panaszt nyújtott be, amelyet 2019. február 8-án elutasítottak. A Legfőbb Ügyészség határozataival szemben további jogorvoslati lehetőség nem állt fenn.

Nem hivatalos magyar fordítás!

7. A kérelmezők az Egyezmény 8. cikkének megsértését kifogásolták, amiért üvegfal választotta el őket hozzátartozójuktól a börtönbeli látogatásaik során.

1 A BÍRÓSÁG ÉRTÉKELÉSE

I. A KÉRELMEK EGYESÍTÉSE

8. Tekintettel a kérelmek hasonló tárgyára, a Bíróság helyénvalónak tartja, hogy azokat együttesen, egyetlen ítéletben vizsgálja meg.

II. AZ EGYEZMÉNY 8. CIKKÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

9. A Bíróság megállapítja, hogy ez a panasz nem tekinthető nyilvánvalóan megalapozatlannak az Egyezmény 35. cikk 3. §-ának a) értelmében, és más okból sem elutasítható. Ezért azt elfogadhatónak kell nyilvánítani.

10. Nem vitás, hogy a megkérdőjelezett intézkedés beavatkozást jelentett a kérelmezők „családi életébe”, hogy ez „a törvénnyel összhangban” volt, és hogy az a jogos célkitűzésekkel összhangban állt, és hogy a rendbontás és a bűncselekmények megelőzésének, valamint mások egészségének és jogainak védelmének törvényes céljait szolgálta.

11. A fogvatartottak családi életük tiszteletben tartásához való jogára és a fogvatartottak látogatási jogának korlátozására vonatkozó általános elveket a Khoroshenko kontra Oroszország ([Nagy Kamara], 41418/04. sz. ügy, 106. és 123-26. §, EJEB 2015) ügyben foglalta össze az Emberi Jogok Európai Bírósága. A Bíróság különösen azt állapította meg, hogy különböző intézkedések alkalmazása, például a fogvatartottnak a látogatóitól üvegfal segítségével történő fizikai elválasztása bizonyos körülmények között biztonsági megfontolásokkal igazolható, de nem tekinthető szükségesnek, ha nincs bizonyított biztonsági kockázat (ibid., 125. §; lásd még Lorsé és társai kontra Hollandia, 52750/99. sz. ügy, 83-86. §, 2003. február 4.). Ezen túlmenően az államnak nincs szabad keze abban, hogy általánosságban korlátozásokat vezessen be anélkül, hogy bármiféle rugalmasságot biztosítana annak eldöntésére, hogy a korlátozások megfelelőek vagy valóban szükségesek-e konkrét esetekben (lásd Andrey Smirnov kontra Oroszország, 43149/10. sz. ügy, 54. §, 2018. február 13., és Korablevy és társai kontra Oroszország [Bizottság], 32627/17. sz. és 2 másik, 11. §, 2022. szeptember 15.; lásd még, mutatis mutandis, Pavlova kontra Oroszország, 8578/12. sz. ügy, 24. §, 2020. február 18.).

12. A Bíróság megjegyzi, hogy a Kormány biztonsági okokra hivatkozott, hogy igazolja, miért volt szükséges a kérelmezőket a hozzátartozójuktól elkülöníteni a látogatásaik során. Azt állították, P.S.-t a börtönben tanúsított magatartása és az ellene felhozott bűncselekmények súlyossága miatt „magas biztonsági kockázatú fogvatartottnak” minősítették, amely indokolta egy szigorúbb fogvatartási rendbe sorolását. Ez pedig szükségszerűen maga után vonta a kérelmezők vele való kapcsolattartásának korlátozásait.

13. A Bíróság azonban megállapítja, hogy a hazai határozatokban nincs bizonyíték arra, hogy az intézkedést P.S. saját magatartása és biztonsági kockázatot jelentő személyes jellemzői alapján alkalmazták volna. Ezenkívül semmi sem utal arra, hogy a nyílt családi látogatások és a kérelmezők közvetlen kapcsolata P.S.-sel veszélyeztette volna a börtön biztonságát, vagy hogy P.S. erre a célra szándékozott volna felhasználni családtagjait.

14. A hazai hatóságok inkább a börtönök biztonságának megőrzése érdekében vélt általános szükségességre szorítkoztak, és általános tilalmat vezettek be a látogatók és a fogvatartottak közötti fizikai kapcsolatra. Nem tettek kísérletet arra, hogy megállapítsák, hogy a felpereseknek a P.S.-sel való kapcsolattartása konkrétan milyen biztonsági kérdéseket vetett fel.

Nem hivatalos magyar fordítás!

15. A Fővárosi Törvényszék véleményének fényében ésszerűen úgy tekinthető, hogy a kérelmezők P.S.-sel való találkozásának engedélyezése fizikai elkülönítés nélkül nem jelentett volna biztonsági kockázatot. Ezt a következtetést megerősíti az a tény, hogy a kérelmezőknek 2014 és 2017 között engedélyezték az ilyen látogatásokat, és nem állították, hogy ezek a látogatások biztonsági kockázatot jelentettek volna, vagy hogy 2017-ben más releváns körülmények drasztikusan megváltoztak volna.

16. A Bíróság álláspontja szerint ez nem pusztán a hatóságok hozzáállásában a következetes minta hiányát mutatja, hanem úgy tűnik, hogy a biztonsági látogatási rezsim alkalmazása inkább rutinszerű volt, mint válasz a kérelmezők P.S.-szel való kapcsolattartása során fennálló bármilyen konkrét biztonsági kockázatra.

17. A fentiekre tekintettel a Bíróság arra a következtetésre jut, hogy a hatóságok által a kérelmezők látogatási jogára vonatkozóan bevezetett korlátozások nem teremtettek megfelelő egyensúlyt egyrészt a „magas biztonsági kockázatú fogvatartottakra” vonatkozó rendszer követelményei, másrészt a kérelmezők családi életének tiszteletben tartásához való, az Egyezményben foglalt joga között.

18. Ennek megfelelően megsértették az Egyezmény 8. cikkét.

2 AZ EGYEZMÉNY 41. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSA

19. A kérelmezők fejenként 10 000 eurót (EUR) kértek nem vagyoni kártérítésként, valamint 3 600 eurót és plusz áfát a Bíróság előtt felmerült költségek és kiadások címén.

20. A Bíróság megállapítja, hogy a kérelmezőket olyan nem vagyoni kár érte, amelyet az Egyezmény megsértésének megállapítása nem kompenzál kellőképpen. A méltányossági alapon történő értékelését elvégezve a Bíróság a kérelmezőnek fejenként 5 000 euró összeget ítél meg, továbbá az ezen összeget terhelő adók összegét.

21. A Bíróság a birtokában lévő dokumentumokra tekintettel úgy ítéli, hogy az eljárások során keletkezett költségekre vonatkozóan a kérelmezőknek fejenként 3 600 eurót kell megítélni, továbbá az ezen összeget terhelő adók összegét.

3 EZEN INDOKOK ALAPJÁN A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG

1. *Úgy dönt*, hogy a kérelmeket egyesíti;
2. Elfogadhatónak *nyilvánítja* a kérelmeket;
3. *Megállapítja*, hogy az Egyezmény 8. cikkét megsértették;
4. *Megállapítja*

(a) hogy az alperes Állam attól az időponttól számított három hónapon belül, amikor az ítélet az Egyezmény 44. cikkének 2. bekezdése szerint véglegessé válik, az alperes Állam nemzeti valutájában a teljesítéskori átváltási árfolyam alkalmazásával a kérelmezőknek fejenként meg kell fizetnie:

- (i) 5 000 eurót (ötezer eurót), plusz az ezen összeget esetlegesen terhelő adót, a nem vagyoni kár tekintetében;
- (ii) 3 600 eurót (háromezer-hatszáz eurót), plusz az ezen összeget esetlegesen terhelő adót, a költségek és kiadások tekintetében;

Nem hivatalos magyar fordítás!

(b) hogy a fent említett három hónap lejártát követően a teljesítés időpontjáig a késedelmes időszakra az Európai Központi Bank marginális kamatlábát három százalékponttal meghaladó mértékű kamatot kell fizetni a fenti összegek után;

5. A kérelmezők igazságos elégtétellel kapcsolatos további igényeit *elutasítja*.

Készült angol nyelven, írásbeli kihirdetésre került 2023. október 12-én, a Bíróság Eljárási Szabályzata 77. § 2. és 3. bekezdése alapján.

Liv Tigerstedt
Helyettes Hivatalvezető

Gilberto Felici
Elnök